

'Positie creationist onhoudbaar - en Darwin ook'

Hoe staat het met de evolutietheorie? Twee gepromoveerde wetenschappers uit Friesland mengen zich dit Darwinjaar in een debat dat al decennia duurt. Met opvattingen die haaks op elkaar staan.

Door Atze Jan de Vries

Taede Smedes weet het zeker: de evolutietheorie is ondanks legio lacunes zo grondig onderbouwd, dat die ook onder de hoofdstroom van theologen alang en volmondig is geaccepteerd.

Alleen orthodoxe gelovigen die hechten aan een bijbelse schepping sputteren nog wat tegen, maar hun positie is volgens Smedes onhoudbaar.

„Creationisme is een vorm van verzet tegen de moderniteit.”

Peter Borger twijfelt er niet aan dat de leer van Darwin op zijn laatste benen loopt. Nieuwe inzichten in de celbiologie wijzen volgens hem uit dat het gedaan is met ideeën over een gemeenschappelijk afstamming van al wat leeft.

Van de mutaties, die voor variatie binnen soorten zorgen, zijn er veel niet willekeurig, zegt Borger. „De theorie was fout vanaf de dag dat Darwin ermee kwam en is daarom ook niet te repareren.” De wetenschap kan er volgens hem bovendien niet meer omheen dat het universum naast materie en energie ook informatie bevat.

Smedes, geboren en getogen in Drachten, studeerde en promoveerde in Groningen en werkt inmiddels als theoloog en godsdienstfilosoof aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Eerder dit jaar verscheen zijn boek 'God én Darwin'.

Die titel is raak gekozen. Want, zegt Smedes, die behalve creationisten ook atheïsten kapittelt, er is geen sprake van dat (christelijk) geloof en wetenschap elkaar uitsluiten.

Integendeel, ze bieden beiden een onmisbaar perspectief op de werkelijkheid. De taak van de theologen is volgens hem om de betrouwbare gegevens die de natuurwetenschap biedt te doordenken.

Borger, oud-inwoner van Grou en eveneens gepromoveerd in Groningen, is onderzoeker aan het universiteitsziekenhuis in het Zwitserse Bazel. Van hem verschijnt binnenkort een boek: 'Terug naar de Oorsprong. Hoe de nieuwe biologie het tijdperk van Darwin beëindigt'. Zaterdag gaf hij tijdens een creationistisch congres in Utrecht een voorproefje.

Zijn verhaal is dat mechanismen in het genoom niet willekeurig maar geprogrammeerd werken. Ook wijst hij op grote kwantitatieve en kwalitatieve verschillen in het genenmateriaal van mensen en chimpansees.

„De genetische kloof is vele malen groter dan aangenomen”, zegt Borger. Daarom verwijst hij een gemeenschappelijke afstamming van mens en chimpansee naar het rijk der fabelen.

Op internet laten beide Friezen zich al langere tijd horen. Smedes op www.tasmedes.nl, Borger op www.vkblog.nl/blog/5720/Peter. Het gaat er in hun beschouwingen soms emotioneel aan toe.

Smedes: „Creationisten hebben

geen enkel gevoel voor hermeneutiek. Ook missen zij het vermogen tot symbolisch denken.”

Borger: „De levensboom die Darwinisten zo graag recapitule-

ren, bestaat alleen maar in hun hoofd. Er zijn wel takken maar er is geen stam.”

De Friezen opereren zelfbewust. Borger: „Ik ben bezig een

nieuw soort biologie te maken.” Smedes: „Ik ga in tegen de mainstream in de media die verkondigt dat er een 'conflict' tussen geloof en wetenschap is.”

Darwin onderzocht de mutaties van vinken op de Galapagoseilanden. Volgens Peter Borger was de mutatietheorie „fout van de dag dat Darwin ermee kwam”

Foto DvhN/Jan Zeeman

